

Tècnica mil·lenària per al segle XXI

L'artista de Tàrrega
Josep Minguell
es prepara per pintar
un gran mural
a l'església de
Santa Maria de l'Alba
de la seva ciutat natal
en què conjugarà
la tradició dels mestres
del romànic amb
l'art contemporani.

Ara fa deu anys, l'artista de Tàrrega Josep Minguell va fer un gir inesperat en la seva carrera. Acabava d'inaugurar una exposició a la sala del Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Lleida, sempre molt activa, i no se'l veia gens entusiasmada. "Les sales d'exposició semblen vetllatoris", va arribar a dir. Minguell denunciava que quan acaba l'acte social que suposa la inauguració, "ningú no entra a veure les obres". "I si les sales d'exposició són vetllatoris, els museus són cementiris." Minguell entén l'art com una manera de comunicar allò que porta a dins i, per tant, sense un interlocutor, no hi ha missatge. Els artistes s'havien convertit en empresaris que gestionaven una firma que es podia arribar a cotitzar a uns preus completament allunyats de la realitat. Aleshores Minguell va decidir apostar per un art més social. El seu pare, el malaguanyat Jaume Minguell, havia estat un destacat pintor de murals a la Lleida dels anys cinquanta i seixanta, i el seu fill va trobar en la tradició familiar la solució a la seva tirada artística. Era l'any 1995, quan s'inicia aquesta nova etapa en la seva carrera, i comença, en una perfecta quadratura del cercle, al Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Lleida. L'entitat li va encarregar el seu primer mural. Minguell no es cansava de repetir que ell seguia "una tècnica mil·lenària molt estretament lligada a la construcció". Que no s'inventava res.

A poc a poc, es va anar consagrant als frescos. Després d'aquesta primera intervenció, l'artista de Tàrrega va pintar la biblioteca de Bellpuig, l'església de Cellers, la de l'Espluga Calba, les ins-

tal·lacions del grup Segre de Lleida, la facultat de Medicina de la Universitat de Lleida, el palau de la Diputació... i així fins a un llarguíssim etcètera que no deixa de sorprendre el mateix artista. Mai no s'hauria imaginat que rebria tants encàrrecs. L'últim contradiu allò que ningú no és profeta a la seva terra. El Museu Comarcal de l'Urgell acull fins al 30 de desembre la mostra "Resurrecció", en què els targarins poden apreciar els esbossos del treball que Minguell farà durant el primer semestre de 2005 a l'església de Santa Maria de l'Alba de la capital de l'Urgell. Serà una obra monumental, de grans dimensions. Unes pintures que ocuparan una superfície de 180 metres quadrats i tindran 18 metres d'alçada. Josep Minguell necessitarà uns 2.000 quilos de morter gras de calç, que serviran per a poder pintar els murs.

L'artista es converteix aquí en un artesà que ha de treballar sobre aquest morter quan és humit perquè s'hi fixin els pigments. S'ha d'anar fent a miques. "Ho has de tenir tot molt clar al cap, perquè quan comences, si t'equivoques, has de picar la paret i tornar a començar." I no és igual treballar per un mateix en un estudi que fer-ho amb un calendari marcat per un client i a una vintena de metres per sobre del terra. Assegura que ja no sent vertigen quan puja a les enormes bastides. Fa de pintor. Però no en un sentit artístic del terme. Minguell s'allunya completament de la imatge del creador contemporani i treballa enfundat en una granota blanca. Ell no és el protagonista. Ni vol que la seva pintura ho sigui. No treballa per a ell, sinó per a la gent que usa aquell



Josep Minguell, al costat d'un esbós del mural Jonàs i el peix que pintarà a l'església de Santa Maria de l'Alba de Tàrrrega, la ciutat on va néixer i on avui resideix.

edifici en què treballa. "Ho has de tenir molt clar."

A Santa Maria de l'Alba Minguell afrontarà el tema de la resurrecció. Ho farà emprant el simbolisme. Alguns dels elements representats seran "el sepulcre buit, el camí de llum que transcendeix un paisatge de primavera on la natura reneix. També l'olivera, d'on apareix el símbol de la pau que recorda la Passió de Crist; la mirra, emprada per amortallar, que recorda la predestinació assenyalada en el naixement de Crist, la llosa del sepulcre, com a senyal d'alliberament". També es recrearan dos mites bíblics associats a la mort i la resurrecció: Jonàs i el monstre marí i el carro de foc d'Elies. Tot tractat amb una gran subtileza, marca de la casa. Uns colors en què predominen els del paisatge: verds, ocres, grisos... amb tocs de roig.

Minguell està molt il·lusionat amb el projecte perquè li permet tornar a intervenir en un espai en què ja havia treballat el seu pare, Jaume Minguell. I perquè l'església és d'una gran monumen-

talitat, obra del carmelità Fra Josep de la Concepció. La construcció va culminar el 1696 en el mateix lloc on hi havia hagut el primitiu temple romànic, que es va esfondrar l'any 1672 després que caigués el campanar a sobre de la nau de l'església. L'estil arquitectònic segueix les elegants línies del barroc classicista, basat en un nou ordre i una planificació funcional de l'arquitectura. És a dir, la construcció recorda l'estil clàssic. És una arquitectura neta, simple, despullada, sense els ornaments que caracteritzaven el barroc.

La intervenció de Minguell s'aplicarà a la part esquerra del creuer, en un mur en què actualment no hi ha cap mena de pintura ni d'element decoratiu, el que dóna via lliure a la seva creativitat. De moment, el parer dels centenars de veïns de Tàrrrega que ja han visitat l'exposició dels esbossos és molt positiu envers el projecte de l'artista lleidatà, instal·lat des de fa uns anys en un antic molí que li fa de taller. També s'hi pot veure una maqueta en què els dibuixos adopten la forma que tindran

sobre les parets del temple, amb la perspectiva que donen l'alçada i les voltes, per exemple. Minguell ho ha de preveure quan fa els dibuixos al taller. S'ho ha d'imaginar a una gran distància en uns casos. En d'altres, com li va passar a la Diputació de Lleida, cal tenir en compte que els giravolts de l'escala permeten diverses lectures de les pintures.

Un cop feta la feina d'estudi serà el torn de plasmar l'obra. Calcula tenir-la enllestida el primer semestre de 2005, després de mesos de feina a sobre d'una immensa bastida. Mentrestant, l'artista ha posat a la venda els estudis que poden veure's al Museu Comarcal d'Urgell, el que fa de "Resurrecció" una exposició única. Una possibilitat d'emportar-se a casa un trosset del que serà l'església de Santa Maria de l'Alba. O de viure en directe el que en plena edat mitjana va suposar la creació de Sant Climent de Taüll. Minguell retorna als orígens.

Anna Sàez